

Az egészségügyi dolgozó sem állat

VISSZHANG - LIX. évfolyam, 1-2. szám, 2015. január 9.

Igen terjedelmes (és nagyon szerencsétlen című) interjút közölt az év végi duplaszám Kovácsy Zsomborral, a közismert „egészségügyi szakjogással”. („*A beteg nem állat*”, *ÉS*, 2014/51–52., dec. 19.) A sok régi igazság mellett néhány régi tévedés is visszaköszön a szövegből. Ezek közül kettőt nem szoktam reflexió nélkül hagyni, továbbá az ilyen részletes, a teljesség igényét fölmutató beszélgetésből nem maradhatna ki az ellátó rendszer szolgáltatási színvonalának javítását megakadályozó legfontosabb tényező, az elavult struktúra bemutatása, a szükséges változtatás irányának fölvezetése.

Az első, nagyon kellemetlen (téves) állítás a következő: „...*az egészségügyi dolgozónak nem érdeke, hogy elégedett legyen a beteg*”. Valószínű, hogy Kovácsy itt a hiányzó komfortra és a nem mindig elég empatikus bánásmódra utal, nem arra, hogy az egészségügyi dolgozó nem lenne érdekelt a gyógyítás sikerességében. (Utóbbi, vagyis, hogy az orvosok és az asszisztensek számára a gyógyult páciens „kábitószerként hat”, remélem, evidencia! Ez ellensúlyozza a mostoha munkahelyi körülményeket, a társadalmi megbecsülés elmaradását.) Az elsőnek kiemelt állításban az a hiba, hogy a jelenlegi szerkezetben és létszámban lehetetlen megfelelni a mai kor páciensei jogos elvárásainak. Goromba igazságtalanság a létszám-, illetve épületállomány hiányosságai miatt pont azokat tenni felelőssé, akik (minden fizikai és lelki kapacitásukat latba vetve, szó szerint éhbérért) igyekeznek szolgáltatni.

Ugyanabban a bekezdésben találtam a második rosszul kezelt probléma leírását: „*Nincs verseny, nincs elvárás. (...) az egészségbiztosító dolga lenne elvárni (...) a minőséget...*”. Valóban, ha az OEP nem saját maga által diktált és erősen nyomott árat fizetne a szolgáltatónak, megfogalmazhatna elvárásokat. Azonban addig, amíg a finanszírozásból csak eladósodásra futja, még a mennyiségi elvárásoknak sem szerezhet érvényt. Arról is beszélni kell, hogy (horribile dictu!) a szolgáltató profitja sem lenne bűnös dolog. Abból adódnának a (paraszolvenciát kiváltó) tisztas bérek és az elmaradhatatlan fejlesztések. A versenyt általában a magánszférától várjuk, szerintem ez sem az egyedül üdvözítő igazság. Sajnos, Magyarországon a kormányok mindent megtettek, hogy az egészségügyben ne alakulhasson ki sem ellátási, sem biztosítási privát szektor. És persze, 2010 óta folyamatosan haladunk vissza az „átkos” múltba: minden államosítva van, a gonosz laikusok által kitalált központi vezérlést (GYEMSZI) idén cserélik... nem tudjuk mire. Mégis, ilyen törvényhozási viszonyok között is lehetséges volna tisztességes versenyhelyzetet kialakítani (legalább) a szolgáltatók között. Ennek részletezésére itt nincs hely, ezért csak jelzem, hogy a szolgáltatók (esetleg évente, pályázaton) valós áron, amely tisztas profitot is tartalmazna, kínálnák szolgáltatásaikat az OEP-nek. Ez természetesen járna némi plusz költségvetési kiadással, azonban nem hiszem, hogy jelentősen meghaladná az összeg a rendszeres adósságrendezések százmilliárdjait. (Azt is érdemes lenne összeszámolni, hogy az egészségügyre beszédett pénzek valóban odakerülnek-e.)

És végül, de elsősorban: százéves épületben az ötven évvel ezelőtti gyógyító munkára meghatározott létszámkerettel a mai feladatok csakis súlyos hiányosságokkal végezhetők el! És ami szintén figyelemre volna méltó: ezt a pocsk szolgáltatást, arányait tekintve bizony nagyon drágán (ha úgy tetszik), pazarolva lehet teljesíteni! Például: egy százéves, többpavilonos kórház fűtési költsége szó szerint is „az ablakon kidobott pénz”.